Uherské Hradiště
Srdce Slovácka

Veřejné opatrovnictví

Pracovní setkání starostů ORP UH
Lesní penzion Bunč

9.-10. 6. 2022

Bc. Taťána Pukovcová

Opatrovnictví

Opatrovnictví je jednou z forem zastoupení, kdy je soudem jmenován opatrovník, aby hájil zájmy a práva jiného člověka, který má sníženou schopnost sám právně jednat, a to v důsledku duševního onemocnění, mentálního postižení, degenerativního onemocnění nebo těžkého tělesného či smyslového postižení.

Opatrovnictví vzniká rozhodnutím soudu o ustanovení opatrovníka, ve kterém **může** současně omezit svéprávnost opatrovance a vždy určí a vymezí rozsah práv a povinností opatrovníka.

Veřejný opatrovník

- obec, kde má člověk bydliště (§ 80 NOZ), kdy bydlištěm je míněno místo, kde se člověk fakticky zdržuje s úmyslem žít tam trvale, nikoli místo trvalého pobytu

- soud přistoupí k jmenování VO v případě, že není nalezena vhodná osoba z okruhu příbuzných či jinak blízkých osob posuzovaného

- jmenování veřejného opatrovníka **není vázáno na souhlas obce**

Vznik opatrovnictví tzv. ze zákona

- v případě úmrtí nebo odvolání původního opatrovníka (§ 468 NOZ)
- dokud soud nejmenuje opatrovníka nového
- opatrovnický soud i v tomto případě (bez jednání) vydá rozhodnutí o ustanovení veřejného opatrovníka a doručí obci Listinu o jmenování opatrovníka

Legislativní rámec veřejného opatrovnictví

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (NOZ)
- zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (vedení spisové dokumentace)
- zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů
- úmluva o právech osob se zdravotním postižením, publik. pod č. 10/2010 Sb. mezinárodní smlouvy

Financování

- aktuální příspěvek (nejde o účelovou dotaci, nepodléhá zúčtování) na výkon VO činí 30 500 Kč na opatrovance a rok
- rozhodným datem je 31. 3. daného roku pro rok následující (rozsudky musí být pravomocné)
- od r. 2021 se uvádí i opatrovnictví ze zákona po úmrtí soukromého opatrovníka (dle § 468 OZ)
- řeší Ministerstvo vnitra ČR ve spolupráci s krajskými úřady (sběr rozhodných údajů od obcí)

Problematické aspekty VO

Právní úprava

- NOZ odkazuje na speciální zákon, který neexistuje
- není vymezen kompetenční ústřední správní úřad (chybí gesční ministerstvo)
- Ministerstvo vnitra x Ministerstvo práce a sociálních věcí x Ministerstvo spravedlnosti
- Kontrolní orgány (opatrovnický soud, opatrovnická rada, krajský úřad, Veřejný ochránce práv) – oblasti, kompetence

Výkon agendy VO obcí I. typu

- starosta (není vyžadována ZOZ)
- pověřený pracovník (většinou kumulace funkcí)
- náročnost finanční i časová
- (ne)dostupnost sociálních služeb
- opatrovanec v pobytovém zařízení x ve „vlastní“ domácnosti
- nespolupracující opatrovanec
- zadlužený opatrovanec
- spolupráce s obcí II. a III. typu (sociální práce)

Výkon agendy VO obcí II. a III. typu

- pověřený pracovník, případně odbor (ZOZ)
- kumulace agend (VO x sociální práce)
- (ne)dostupnost sociálních služeb
- opatrovanec v pobytovém zařízení x ve „vlastní“ domácnosti
- počty opatrovanců
- spolupracující x nespolupracující opatrovanec
- zadlužený opatrovanec
- zajištění bydlení, návazných služeb, pracovní činnosti, zdravotních služeb, zhodnocení majetku aj.

Přehled počtu opatrovanců v obcích ORP Uherské Hradiště

Počty opatrovanců obcí ORP UH k 31.3.2021 a k 31.3.2022

Název obce	Počet op. 2021	Počet op. 2022	Název obce	Počet op. 2021	Počet op. 2022
Boršice	3	2	Osvětimany	1	1
Buchlovice	5	5/1	St. Město	40	38
Jalubí	1	2	Stříbrnice	1	1
Jankovice	1	1	Topolná/Svárov	1	1
Kunovice	42	46	Tupesy	1	1
Medlovice	13	12	Uh. Hradiště	37	44
Ostr. Lhota	2	2	Velehrad	61	61
O.N.Ves	3	3	**CELKEM**	**212**	**220/1**

Pozn.: Uvedeny obce, které agendu VO vykonávaly/vykonávají k rozhodnému datu.
Zdroj informací: https://www.mvcr.cz/clanek/verejne-opatrovnictvi.aspx a KÚ Zlín

Kde najít potřebné informace a vzory ?

Doporučené webové portály:

https://www.mvcr.cz/clanek/verejne-opatrovnictvi.aspx

- Praktický průvodce a rádce úředníka (Praha, 2019)
- Nejčastější dotazy k VO
- Kontakty na metodiky VO (krajské, MV)
- Informace k příspěvku na VO

https://www.ochrance.cz/

- Výzkumy, tiskové zprávy, aktuality

Metodik veřejného opatrovnictví
Krajský úřad Zlín

Bc. Kateřina Bednárková

tel. 577 043 340

katerina.bednarkova@kr-zlinsky.cz

*

https://www.kr-zlinsky.cz/verejne-opatrovnictvi-cl-4517.html

Uherské Hradiště
Srdce Slovácka

Uherské Hradiště
Srdce Slovácka

Děkuji za pozornost

Bc. Taťána Pukovcová
vedoucí oddělení plánování sociálních služeb

Masarykovo náměstí 19
686 01 Uherské Hradiště
www.mesto-uh.cz

Odbor sociálních služeb
Odloučené pracoviště:
Protzkarova 33
Uherské Hradiště

T +420 572 525 111
E epodatelna@mesto-uh.cz